

TARYFA

tekst jednolity na dzień 20.04.2017r.

przewozu osób i bagaż w międzymiastowej komunikacji autobusowej FENIKS V

Niniejsza taryfa stanowi regulamin przewozowy FENIKS V

Obowiązuje od 1 marca 2013r

Na podstawie:

- art.4 i 11 Ustawy z dnia 15 listopada 1984., Prawo przewozowe”(Dz.U. 1984 Nr 53 poz. 272 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 20 czerwca 1992r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz. 1138)
- ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (Dz.U. 2001 Nr 125 poz. 1371 z późniejszymi zmianami)
- ustawa z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. 2010 Nr 238 poz. 1578, Nr 257 poz. 1726)

Obowiązuje w komunikacji obsługiwanej przez FENIKS V

- Regulamin wydany zostaje się na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo Przewozowe (Dz.U. 1984 Nr 53 poz. 272 z późniejszymi zmianami, oraz dla wykonania obowiązku nałożonego postanowieniem art. 18 b. ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 06 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. 2001 Nr 125 poz. 1371 z późniejszymi zmianami
- Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, realizowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w transporcie drogowym osób wykonywanym przez **FENIKS V** zwanym dalej „Przewoźnikiem”, posiadającym licencję na wykonywanie krajowego i międzynarodowego transportu drogowego osób.
- Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
  - przewozy regularne i przewozy regularne specjalne,
  - grupowe przewozy osób.

4. Przyjęte w niniejszym regulaminie uregulowania są zgodne z obowiązującym prawem, a w sprawach nie uregulowanych zastosowanie mają postanowienia ustawy - Prawo przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego.

ROZDZIAŁ I: POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1 - Obszar i zakres ważności taryfy.

§ 2 - Warunki zawarcia umowy przewozu

§ 3 - Rodzaje opłat taryfowych.

§ 4 - Odległość taryfowa.

ROZDZIAŁ II: OGÓLNE POSTANOWIENIA W SPRAWIE OPŁAT ZA PRZEWOZY

§ 5 - Oplaty za przewóz osób.

§ 6 - Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i szkolne.

§ 7 - Bilety na miejsca numerowane

§ 8 - Zwrot należności za niewykorzystany bilet.

ROZDZIAŁ III: POSTANOWIENIA O PRZEJAZDACH BEZPŁATNYCH I ULGOWYCH

§ 9 - Ogólne warunki stosowania opłat ulgowych.

§ 10 - Ulgowe ustawowe

ROZDZIAŁ IV: ULGI KOMERCYJNE

ROZDZIAŁ V: POSTANOWIENIA I OPŁATY ZA PRZEWÓZ RZECZY (BAGAŻU), PSÓW, MAŁYCH ZWIERZĄT I PTAKÓW

ROZDZIAŁ VI: POSTANOWIENIA I OPŁATY DODATKOWE

ROZDZIAŁ VII: REGULAMIN PRZEWOZOWY FENIKS V Sp. z o.o.

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Obszar i zakres ważności taryfy.

1. Taryfa niniejsza obowiązuje przy zarobkowym regularnym przewozie osób i rzeczy (bagażu) autobusami, wykonywanymi przez: FENIKS V
2. Taryfa nie ma zastosowania do komunikacji miejskiej i do przewozów międzynarodowych.
3. Zmiany taryfy ogłasza się w „Taryfie” wydawanej przez FENIKS V
4. Taryfa jest dostępna u przewoźnika wymienionego w pkt 1.

§ 2

Warunki zawarcia umowy przewozu.

1. Umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd.
2. Bilety na przejazd autobusami FENIKS V sprzedawane są w kasach biletowych na dworcach autobusowych oraz przez kierowcę - konduktora w autobusie.
3. Przy zakupie biletu ulgowego należy okazać dokument uprawniający do ulgi.

§ 3

Rodzaje opłat taryfowych.

1. Taryfa zawiera postanowienia dotyczące:
  - a. przewozu osób w regularnej komunikacji autobusowej przy korzystaniu z biletów jednorazowych i miesięcznych,
  - b. przewozów ulgowych z zastosowaniem ulg ustawowych i handlowych,
  - c. przewozu rzeczy (bagażu),
  - d. opłaty dodatkowe za przejazdy bez ważnego biletu.
2. Ceny biletów za przewóz osób w komunikacji autobusowej FENIKS V są cenami wolnymi, ustalonymi przez poszczególnych przewoźników a w FENIKS V przez Zarząd i wprowadzone Zarządzeniem Prezesa.

§ 4

Odległość taryfowa.

1. Odległość taryfową przewozu ustala się na podstawie map 1:100.000 lub pomiarów dokonanych na podstawie wskazań licznika kilometrowego pojazdu między punktami zatrzymywania się autobusu,

zwanymi przystankami taryfowymi i podaje się ją w liniowych rozkładach jazdy autobusów, dla każdej linii autobusowej oddzielnie.

2. Przy wsiadaniu do autobusu na przystanku „na żądanie” to jest nie na przystanku taryfowy pobiera się opłatę za przewóz osób i rzeczy za odległość taryfową od najbliższego przystanku taryfowego położonego w kierunku przeciwnym do jazdy autobusu. Jeżeli przejazd kończy się na przystanku nie taryfowym opłatę pobiera się za odległość taryfową do najbliższego położonego przystanku taryfowego za przystankiem nie taryfowym w kierunku jazdy autobusu.
3. Jeżeli autobus zjeżdża z trasy głównej na określonym przystanku i po wjeździe do jakiejś miejscowości wraca na trasę główną na tym samym przystanku, dodatkowy przejazd nie jest wliczany do odległości taryfowej między przystankami na głównej trasie.

ROZDZIAŁ II

OGÓLNE POSTANOWIENIA W SPRAWIE OPŁAT ZA PRZEWOZY

§ 5

Opłaty za przewóz osób.

1. Opłaty za przewóz osób ustala się w zależności od:
  - a. rodzaju komunikacji, którą odbywa się przewóz,
  - b. odległości taryfowej przewozu,
  - c. kosztów ponoszonych na danej linii komunikacyjnej
  - d. uprawnień podróźnych do korzystania z ulg określonych w postanowieniach taryfy.
  - e. innych ustaleń nie wymienionych powyżej",
2. W tabelach opłat publikowanych przez przewoźnika są opłaty za jednorazowe, miesięczne przejazdy osób, normalne i ulgowe w zależności od odległości taryfowej, tabelowej, strefowej lub inne nie wymienionej wyżej.
2. Tabele opłat podaje się do wiadomości na dworcach, na żądanie mogą być okazywane przez kasjerów kas biletowych, dyżurnych i kierowców w autobusach.
3. Na podstawie rozkładów jazdy oraz tabel opłat przyjętych Zarządzeniem Prezesa wprowadza się ceny biletów normalnych i ulgowych do kas fiskalnych.
4. Przewoźnik może sprzedawać bilet „tam” i „z powrotem”.
5. Przewoźnik może, w zależności od potrzeb miejscowych wprowadzić bilety wieloprzejazdowe okresowe. Cenę biletu wieloprzejazdowego ustala się jako wielokrotność odpowiedniej ceny biletu jednorazowego.

Przewoźnik może zastosować inny przelicznik nie wynikający z zastosowania przelicznika równowartości wielokrotności ceny biletów jednorazowych normalnych.

§ 6

Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i szkolne.

1. Bilet miesięczny imienny ogólnodostępny na wskazaną relację/kurs może nabyć każda osoba fizyczna.
2. Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne wydaje się na przejazdy autobusami w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej.
3. Osoba uprawniona do korzystania z ulgi na mocy przepisów szczególnych, może nabyć bilet miesięczny ulgowy.
4. Bilety miesięczne ważne są na kursach, na które zostały sprzedane. Dopuszcza się przejazd innym kursem w miarę posiadania wolnych miejsc i pod warunkiem, że kurs wykonywany jest przez tego samego przewoźnika.
5. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych ulgowych (33%) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, uprawnieni są:

- nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych- publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
  - nauczyciele akademicy;
na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
  - nauczyciele uczący języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:
    - szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania,
    - Szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,
    - sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw,
    - szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 10).
6. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych szkolnych z ulgą (49%) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej i przyspieszonej uprawnieni są:
- dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponad podstawowej lub ponad gimnazjalnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
  - dzieci i młodzież do ukończenia 18 roku życia w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:
    - szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania,
    - Szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,
    - sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw,
    - szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 10).
7. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych z ulgą (51 %) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej i przyspieszonej uprawnieni są:
- studenci do ukończenia 26 roku życia; osobom, które ukończyły studia pierwszego stopnia przysługuje to prawo do dnia 31 października roku, w którym ukończyły te studia- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
  - doktoranci do ukończenia 35 roku życia- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury. z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
8. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych z ulgą **78%** na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pospiesznej uprawnieni są: dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawnością do ukończenia 26 roku życia na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm. Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo -wychowawczej, placówki oświatowo – wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno -wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno – wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno- pedagogicznej w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny i z powrotem.

9. Do nabywania biletów miesięcznych z **ulgą 37%** na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pospiesznej uprawnione osoby niewidome jeżeli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.
10. Do nabywania biletów miesięcznych z **ulgą 51%** na przejazdy autobusami komunikacji przyspieszonej i pospiesznej uprawnione są osoby niewidome, uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.
11. Do nabywania biletów miesięcznych z **ulgą 93%** na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej uprawnione są osoby niewidome, uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.
12. Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i szkolne mogą nabywać zbiorowo zakłady pracy dla swoich pracowników oraz szkoły i uczelnie dla uczniów i studentów.
13. Bilety miesięczne ogólnodostępne oraz ulgowe wydawane są z ważnością na okres 1 miesiąca kalendarzowego. Bilet sprzedawany jest na określony kurs, linię, relację. Bilet ważny jest w innych niż wskazany kursach w danej relacji w ramach wolnych miejsc w autobusie.
14. Podróżny rozpoczynając przejazd obowiązany jest bez wezwania okazać bilet obsłudze autobusu, a w przypadku korzystania z biletu ulgowego, wraz z biletem dokument uprawniający do ulgi.
15. Ceny biletów miesięcznych imiennych ogólnodostępnych normalnych i ulgowych w komunikacji zwykłej podane są w tabelach opłat, przez ogłoszenie na dworcach autobusowych u dyżurnych ruchu oraz kasjerów kas biletowych. Cenę biletu miesięcznego ogólnodostępnego ważnego na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pospiesznej ustala się jako równowartość ceny 32 biletów jednorazowych normalnych obowiązujących w danym rodzaju komunikacji dla danej odległości taryfowej przewozu. Przewoźnik może ustalić dla określonych kursów, linii, relacji inny niż 32 mnożnik do ustalenia cen biletów miesięcznych ogólnodostępnych imiennych.

Może ustalić również dla określonych kursów, linii, relacji, strefy, ceny biletów miesięcznych ogólnodostępnych imiennych nie wynikające z zastosowania przelicznika równowartość wielokrotności ceny biletów jednorazowych normalnych.
16. W razie korzystania przez podróżnego przy przejazdach „tam” lub „z powrotem” z innego środka komunikacji, bilet miesięczny może być wydany z ważnością na przejazd tylko w jedną stronę. Za taki bilet pobiera się połowę ceny.
17. Jeżeli przejazdy w kierunku „tam” odbywają się inną trasą niż przejazdy w kierunku „z powrotem”, do ustalenia ceny biletu miesięcznego przyjmuje się połowę sumy odległości przejazdu w obu kierunkach, przy czym opłatę za taki bilet pobiera się jak za taryfową odległość przewozu. W komunikacji dla której ceny ustalone są jako specjalne, strefowe określone w odrębnych zarządzeniach Zarządu Spółki mogą być ustalone inne określone zarządzeniem zasady."
18. Zwrotu należności za niewykorzystane bilety miesięczne dokonuje się tylko w przypadkach i na zasadach ustalonych w § 8 Taryfy.
19. Odstępowanie biletu miesięcznego innej osobie jest niedozwolone. W razie stwierdzenia, że z biletu miesięcznego korzysta inna osoba aniżeli wymieniona na nim, osoba uprawniona do kontroli odbiera bilet nie zwracając za niego należności, a podróżnego traktuje się jako jadącego bez ważnego biletu, stosując przepisy § 21 taryfy.
20. Dopuszcza się w autobusach FENIKS V Sp. z o.o. przejazd krótszą relacją w komunikacji zwykłej niż wskazana na bilecie miesięcznym w danej relacji.
21. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się w autobusach FENIKS V przejazd dłuższą relacją niż

wskazana na bilecie miesięcznym po dokonaniu przez pasażera dopłaty w wysokości wynikającej z cennika.

§ 7

W komunikacji pospiesznej, przyspieszonej oraz zwykłej przy sprzedaży biletów nie stosuje się miejsc numerowanych.

§ 8

Zwrot należności za niewykorzystany bilet.

1. Podstawą do obliczania zwracanej należności jest niewykorzystany bilet zwrócony przewoźnikowi w terminie jego ważności, w przypadku biletu miesięcznego nie później niż w terminie 29 dni od pierwszego dnia ważności.
2. Fakt niewykorzystania biletu jednorazowego musi być potwierdzony przez dyżurnego ruchu w punkcie początkowym przed odjazdem autobusu, na który bilet był sprzedany. W przypadku nieukończenia kursu bilet powinien być potwierdzony przez kierowcę - konduktora. Nie wymaga poświadczenia bilet całkowicie niewykorzystany zwrócony najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień wyjazdu określony na bilecie.
3. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
  - a) za bilety całkowicie niewykorzystane - zapłaconą należność,
  - b) w razie częściowego niewykorzystania biletu - różnicę między zapłaconą należnością, a należnością przypadającą za wykonane świadczenie.
  - c) za bilety miesięczne:
    - w razie odstąpienia od umowy przed pierwszym dniem terminu ważności biletu - zapłacona należność,
    - w razie odstąpienia od umowy w terminie ważności biletu - należność wyliczona proporcjonalnie do liczby niewykorzystanych dni przy czym w przypadku biletów ustawowo ulgowych należność za wykorzystane dni oblicza się jak za bilety normalne pełnopłatne.
4. Od zwracanych należności określonych w pkt. 3 przewoźnik potrąca odstępne w wysokości 10% wartości biletu.
5. Zwrot należności za bilet nie zostaje pomniejszony o wartość odstepnego, jeżeli niewykorzystanie biletu nastąpiło z przyczyn występujących po stronie przewoźnika.
6. Zwrot należności dokonywana jest przez kasę biletową, w której został zakupiony bilet lub w innej formie na podstawie pisemnego wniosku wniesionego przez podróżnego do Przedsiębiorstwa.

ROZDZIAŁ III

POSTANOWIENIA O PRZEJAZDACH BEZPŁATNYCH I ULGOWYCH

§9

Ogólne warunki stosowania opłat ulgowych.

1. Realizacja uprawnienia do bezpłatnych przejazdów lub do korzystania z ulgi od opłat normalnych uzależniona jest od spełnienia warunków określonych w przepisach szczegółowych w tym zakresie.
2. Dwoch i więcej ulg nie stosuje się równocześnie od opłat za ten sam przewóz.
3. Ulgę stosuje się tylko przy nabyciu biletu. Po dokonaniu przewozu nie uwzględnia się żądań o zastosowanie ulgi w drodze zwrotu części należności wpłaconej za bilet.
4. Osoba uprawniona do ulgi obowiązana jest przy nabywaniu biletu ulgowego okazać dokumenty uprawniające do ulgi, a na żądanie organów kontrolnych, okazywać bilet wraz z dokumentem określonym w przepisach.
5. Dokumenty uprawniające do przejazdu ulgowego muszą odpowiadać wszystkim warunkom ustalonym w przepisach szczegółowych o danej uldze.
6. Jeżeli ulga przyznana jest na przejazd „tam” i „z powrotem” wykorzystanie ulgi najpierw na przejazd „z powrotem” uchyla jej ważności w kierunku pierwotnym.

7. W razie nieprawego korzystania z ulgi, podróżnego traktuje się jako jadącego bez ważnego biletu, stosując przepisy § 21 taryfy.
8. Ilekroć w Taryfie jest mowa o; -osobach niezdolnych do samodzielnej egzystencji – należy przez to rozumieć osoby całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo posiadające znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, bądź inwalidów I grupy, jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidzkiej nie utraciło mocy, -dzieciach i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych - należy przez to rozumieć dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studentów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych do ukończenia 26 roku życia, -opiekunach lub przewodnikach – należy przez to rozumieć jedną osobę pełnoletnią, a w przypadku przewodnika osoby niewidomej – osobę, która ukończyła 13 lat albo psa przewodnika,
9. Jeżeli mowa o uldze 100% - należy przez to rozumieć uprawnienie do uzyskania w kasie biletowej przewoźnika, biletu z ulgą 100 % wydanego nieodpłatnie.

§ 10

ULGI USTAWOWE

uprawniające do korzystania z przejazdów w komunikacji autobusowej

Wykaz uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1992r. (Dz. U. z 2012r., poz. 1138 „, Podstawa prawna;

1. ustawa z dnia 20 czerwca 1992r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. z 2012r. poz.1138 (tekst jednolity)
2. ustawa z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin Dz. U. z 2010r. Nr 101, poz. 648, z późniejszymi zmianami
3. ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego Dz. U. z 2012r. poz. 400 (tekst jednolity)
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 2011r. o weteranach działań poza granicami państwa Dz. U. z 2011r. Nr 205, poz.1203
5. ustawa z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora Dz. U. z 2011r. Nr 7 ,poz. 29 z późniejszymi zmianami
6. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947)
7. Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. poz. 132).

Upewnienia pasażera do korzystania z przejazdu bezpłatnego lub ulgowego poświadczą jeden z dokumentów lub zaświadczeń o których mowa w:

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego z dnia 25 października 2002r. Dz. U. Nr 179, poz. 1495 z późniejszymi zmianami

2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. Nr 56 poz.340 z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 07 lipca 2003r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia inwalidów wojennych i wojskowych oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. Nr 134 poz.1258
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 07 lipca 2003r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia kombatantów oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U nr 134 poz. 1259.
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie trybu korzystania przez posłów i senatorów z bezpłatnych przejazdów i przelotów na terenie kraju (Dz. U. Nr 1, poz. 13 z 2002 r. z późniejszymi zmianami)

Wykaz uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r.

(Dz. U z 2012r, poz. 1138 (tekst jednolity))

I. Przejazd bezpłatny - na podstawie biletów jednorazowych (cała komunikacja autobusowa, a w autobusie objętym rezerwacją miejsc poseł i senator obowiązany jest nabyć bilet dodatkowy na miejsce do siedzenia tzw. miejscówkę)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Poseł i senator (art. 43 ust. 1 - ustawy o wykonywaniu mandatu posła i Senatora)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Legitymacja poselska 2. Legitymacja senatorska 3. Zaświadczenie o dokonanych wyborze, wystawionym przez Państwową Komisję Wyborczą lub zaświadczenie wydane przez Kancelarię Sejmu lub Kancelarię Senatu, uprawniające do przejazdów na pierwsze po wyborach posiedzenie Sejmu lub Senatu

II. Przejazd bezpłatny (ulga 100%) - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci w wieku do 4 lat - pod warunkiem niekorzystania przez dziecko z oddzielnego miejsca do siedzenia (art. 2 ust. 2)	Dokument stwierdzający wiek dziecka

IIa. Przejazd bezpłatny (ulga 100%) - na podstawie biletów jednorazowych (kom. zwykła, przyspieszona, pośpieszna i ekspresowa)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej. (art.2 pkt.2a)	<p>Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej.</p> <p>Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich danych czynności służbowych.</p>

III. Ulga 95% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Opiekun towarzyszący osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji (art. 2 ust.3)	<p>Dla opiekuna lub przewodnika osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów 2. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznych albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa 3. Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji

		8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji
		9. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ
		10. W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej
2.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej, osoba która ukończyła 13 lat albo pies przewodnik - jeden z dokumentów osoby niewidomej (art. 2 ust. 3)	1. Dokumenty wymienione powyżej od nr 1-9, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy z powodu stanu narządu wzroku Legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ
		2. Dokumenty wymienione powyżej od nr 1-9, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy albo inwalidztwo II grupy z powodu stanu narządu wzroku
		2a. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku wystawione przez uprawniony organ
2.	Przewodnik towarzyszący cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych uznanej za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji (art.2 ust.3)	1 Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych wystawiona przez organ rentowy

IV. Ulga 95% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży inwalidzie wojennemu (wojskowemu) zaliczonemu do I grupy inwalidów - dokument inwalidy (art. 16 ust. 5 - ustawa o inwalidach wojennych) Dz.u.101 poz.648 z 2010r.	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo do całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
2.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży kombatantowi lub osobie represjonowanej będącemu inwalidą wojennym (wojskowym) zaliczonemu do I grupy inwalidów - legitymacja osoby represjonowanej (art. 12 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 - ustawa o kombatantach)	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

V. Ulga 93% - na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych (komunikacja zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Niewidomy uznany jako niezdolny do samodzielnej egzystencji (art.4 ust.1a)	1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów 2. Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa 3. Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa

9.	Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji
	Dokumenty o których mowa w pkt. 1-9, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy, z powodu stanu narządu wzroku
	Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ.
	W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej

VI. Ulga 78% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci w wieku do lat 4 - jeżeli korzystają z oddzielnego miejsca siedzącego (art. 2 ust. 2 pkt 4)	Dokument stwierdzający wiek dziecka
2.	Umundurowani funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną granicy państwowej, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego (art. 2 ust. 4)	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej. Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
3.	Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli określonej w dziale V ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947)	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu tych czynności zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, właściwego dyrektora izby administracyjno-skarbowej lub właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego. Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
4.	Umundurowani funkcjonariusze Policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych (art. 2 ust. 4)	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji. Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
5.	Żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne czynności służbowe w środkach transportu zbiorowego (art. 2 ust. 4)	1. Legitymacja służbowa, odznaka identyfikacyjna żołnierza ŻW oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej. 2. Legitymacja żołnierza zawodowego lub książeczka wojskowa z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub zasadniczej służby wojskowej oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcę jednostki wojskowej Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
6.	Żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową, z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby spełniający obowiązek tej służby w formach równorzędnych (art. 2 ust. 6)	Wojskowy dokument osobisty (książeczka wojskowa) z aktualnym wpisem o odbywaniu niezawodowej służby wojskowej z wpisem „przyjęcie do służby przygotowawczej” ELEWI, PODCHORAŻOWIE

VII. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych** (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Cywilne niewidome ofiary działań wojennych uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art.2 . pkt.7)	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, wystawiona przez organ rentowy

VIII. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych** (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne - uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem (art. 2 ust. 5 pkt 1	<p>Odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: <ul style="list-style-type: none"> - Legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego - Legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnymi - Legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych w pkt 2 Dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: <ul style="list-style-type: none"> - Legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, wystawiona przez uprawniony organ - Legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ <p>Orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające: częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <p>Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <ol style="list-style-type: none"> Przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne wraz z jednym z dokumentów wymienionych powyżej - dodatkowo wymagane jest zaświadczenie(zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio: <ol style="list-style-type: none"> Termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych, albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym Potwierdzenie stawienia się na: badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne

IX. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych** (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych - uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, do przedszkola, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny i z powrotem (art. 2 ust. 5 pkt 2)	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumenty dziecka określone w pkt. VIII. jeżeli przejazd odbywa się z dzieckiem - Dokument stwierdzający wiek dziecka <p>Zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie o którym mowa powyżej w pkt. 3, w przypadku gdy przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu</p>

X. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych** (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Inwalidzi wojenni (wojskowi) zaliczani do I grupy inwalidów. (art. 16 ust. 4)(Dz.u. nr 101 poz.648 z 2010r. późniejszymi zmianami)	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
2.	Kombatanci lub osoby represjonowane będące inwalidami wojennymi, zaliczani do I grupy inwalidów oraz członkowie rodzin pozostałych po kombatantach oraz członkom rodzin represjonowanym pobierających w chwili śmierci rentę z tytułu inwalidztwa (art. 12 ust. 1 oraz ust.2 pkt. 1i2))	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

XI. Ulga 51% - na podstawie **biletów imiennych miesięcznych** (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1	Studenci do ukończenia 26 roku życia; osobom które ukończyły studia pierwszego stopnia przysługuje to prawo do 31 października roku, w którym ukończyły te studia (art. 5 ust. 1a)	1 Legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą
		2 Legitymacja słuchacza kolegium - dla słuchaczy kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych do ukończenia 26 roku życia-
		3 Dokumenty o których mowa powyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku studenta lub słuchacza kolegium, jeżeli wiek ten nie jest określony w tych legitymacjach
2	Doktoranci do ukończenia 35 roku życia (art.5 ust.1b)	1 Dla obywateli polskich studiujących za granicą do ukończenia 26 roku życia: a) legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą b) Międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej.
		2 Legitymacja doktoranta wydana przez polską szkołę wyższą lub jednostkę naukową, okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku doktoranta jeżeli wiek ten nie jest określony w legitymacji.

XII. Ulga 51% - na podstawie **biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych** (komunikacja przyspieszona, pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Niewidomy uznany jako niezdolny do samodzielnej egzystencji (art. 4 pkt. 2a)	1 Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów
		2 Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa
		3 Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji
		3 Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji
		4 Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji
		5 Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji
		6 Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji
		7 Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji
8 Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa		

	9	Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji
		Dokumenty o których mowa w pkt. 1-9, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy, z powodu stanu narządu wzroku
		Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ.
		W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej

XIII. Ulga 51% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Kombatanci inne osoby - emeryci, renciści, inwalidzi oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie wojenne (art. 20 ust. 2 pkt 1 ppkt a)	Zaświadczenia wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg.
2.	Wdowy i wdowcy - emeryci, renciści oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne, pozostałe po kombatantach i innych osobach uprawnionych (art. 20 ust. 3)	Zaświadczenia wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg.

XIV. Ulga 49% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1)	<p>Odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów 2. Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznych albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa 3. Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa 9. Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji 10. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ <p>W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej</p>

XV. Ulga 49% - na podstawie biletów imiennych miesięcznych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej - publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (art. 5 ust. 1)	<ol style="list-style-type: none"> Dla dzieci odbywających obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne- zaświadczenie o spełnieniu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego wydane przez jednostkę prowadzącą przygotowanie przedszkolne Dzieci i młodzieży w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej - publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, do ukończenia 24 roku życia – legitymacja szkolna <p>Dokumenty o których mowa powyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku ucznia, jeżeli wiek ten nie jest określony w tych legitymacjach</p>

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci i młodzież nie dłużej niż do ukończenia 18 roku życia, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w: <ul style="list-style-type: none"> szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, Szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw, szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 10) 	<ol style="list-style-type: none"> Legitymacja szkolna – wydawana i przedłużana przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego ze względu na siedzibę szkoły. <p>Dokumenty o których mowa powyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku ucznia, jeżeli wiek ten nie jest określony w tych legitymacjach</p>

XVI. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja inna niż zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 2)	<p>Odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm. ,albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa 9. Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji 10. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ <p>W/W dokumenty o których mowa w ust 1-9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej</p>

XVII. Ulga 37% - na podstawie biletów **jednorazowych lub miesięcznych imiennych** (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Osoby niewidome , jeżeli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 3)	1 Dokumenty o których mowa w dziale XV stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy, albo inwalidztwo II grupy z powodu stanu narządu wzroku 2 Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ

XVIII. Ulga 37% - na podstawie biletów **jednorazowych** (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Inwalidzi wojenni (wojskowi) (art. 16 ust. 3)(Dz.U.nr 101 poz.648 z 2010r z późniejszymi zmianami)	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
2.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi (wojskowymi), osoby represjonowane zaliczone do jednej z grup inwalidztwa pozostającego w związku z represjonowaniem, członkowie rodzin pozostałych po kombatantach oraz członkowie rodzin osób represjonowanych pobierających w chwili śmierci rentę z tytułu inwalidztwa (art. 12 ust. 1 oraz ust.2 pkt. 1i2)	Legitymacja osoby represjonowanej wystawiona przez organ rentowy

XIX. Ulga 37% - na podstawie biletów **jednorazowych** (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego (art. 4 ust. 5)	1. Dokument stwierdzający wiek dziecka 2. Zaświadczenie o odroczeniu spełnienia obowiązku szkolnego, wydane przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej 3. Legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego

XX. Ulga 33% - na podstawie biletów **imiennych miesięcznych** (komunikacja zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych (art. 5 ust. 2 pkt1)	Legitymacja służbowa nauczyciela
2.	Nauczyciele akademicy (art. 5 ust. 2 pkt 2)	Legitymacja służbowa nauczyciela akademickiego
3.	Nauczyciele uczący języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w: <ul style="list-style-type: none"> szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, Szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw, 	Legitymacja służbowa nauczyciela wydawana i przedłużana przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego ze względu na siedzibę szkoły.

- szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2015r. poz. 10)

XXI. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	<p>Weteran poszkodowany pobierający rentę inwalidzką z tytułu urazów i chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa</p> <p>(art.7 ust.2 pkt.3</p>	<p>Legitymacja weterana poszkodowanego wraz z legitymacją emeryta - rencisty</p>

ROZDZIAŁ IV

ULGI KOMERCYJNE

§ 11

FENIKS V stosuje następujące ulgi:

1. Wykreślony.
2. Wykreślony.
3. Do korzystania z **ulgi 20%** od opłat normalnych przy nabywaniu biletu jednorazowego uprawnieni są uczniowie i studenci w kursach: Żary – Kołobrzeg i powrót na podstawie ważnej legitymacji uczniowskiej lub studenckiej wydanej przez upoważniony organ oraz dzieci do rozpoczęcia obowiązkowej nauki szkolnej.
4. Do korzystania z **ulgi 48%** od opłat normalnych przy nabywaniu biletu miesięcznego uprawnieni są pracownicy i żołnierze zatrudnieni w J.W Świątoszów na trasie z Żar i Marszowa do Świątoszowa. na podstawie zamówienia na bilety złożonego przez zatrudniającą jednostkę wojskową.
5. Do korzystania z **ulgi 44%** od opłat normalnych przy nabywaniu biletu miesięcznego uprawnieni są pracownicy i żołnierze zatrudnieni w J.W Świątoszów na trasie z Żagania do Świątoszowa. na podstawie zamówienia na bilety złożonego przez zatrudniającą jednostkę wojskową.
6. Do korzystania z **ulgi obejmującej cenę biletów jednorazowych normalnych stanowiącej, że cena biletu wynosi 1 zł** uprawnieni są podróżni na następujących odcinkach tras:
  - na terenie Miasta Żagań między wszystkimi przystankami,
7. Wykreślony.
8. Do korzystania z ulgi 30 % od opłat normalnych przy nabywaniu biletu jednorazowego uprawnieni są: uczniowie do ukończenia 24 roku życia i studenci do ukończenia 26 roku życia na podstawie ważnej legitymacji ucznia/studenta w kursach : zwykłych Gliwice-Rybnik –Gliwice.
9. Do korzystania z ulgi 20 % od opłat normalnych przy nabywaniu biletu jednorazowego uprawnieni są: studenci do ukończenia 26 roku życia na podstawie ważnej legitymacji studenta na pozostałych kursach Firmy FENIKS V Sp. z o.o. wykonywanych na trasach z Gliwic i powiecie Gliwickim.
10. Do korzystania z **ulgi 10%** od opłat normalnych przy nabywaniu biletu jednorazowego uprawnieni są podróżni w kursach: Żary – Kołobrzeg i powrót przy nabywaniu jednocześnie biletu "tam" i "powrót". Przy rezygnacji z podróży w jedną stronę i zwrocie biletu wartość ulgi zostaje potrącona z należnej kwoty do zwrotu nie zależnie od kosztów manipulacyjnych.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA I OPŁATY ZA PRZEWÓZ RZECZY (BAGAŻU), PSÓW, MAŁYCH ZWIERZĄT I PTAKÓW

§ 12

Przewóz rzeczy (bagażu)

1. Za przewożoną przez podróżnego każdą 1 sztukę rzeczy (bagażu), którego łączne rozmiary przekraczają 110 cm (długość, szerokość, wysokość) podróżny zobowiązany jest uiścić opłatę określoną przez FENIKS V
2. Rzeczy (bagaż) przewożone na podstawie biletu bagażowego podlegają opłacie zgodnie z cennikiem.
3. W komunikacji powyżej 50 km FENIKS V nie pobiera opłat bagażowych udostępniając jedynie luki bagażowe podróżnym, w związku z tym nie ponosi odpowiedzialności za bagaż umieszczony w lukach bagażowych przez podróżnego.
4. Podróżny inwalida poruszający się przy pomocy wózka inwalidzkiego, ma prawo przewieźć ten wózek inwalidzki bezpłatnie.
5. W autobusach FENIKS V nie jest możliwe przewożenie rowerów, ponieważ autobusy nie posiadają specjalnych bagażników przystosowanych do tego celu.

§ 13

Oplaty za przewóz psów.

Za przewóz psa pobiera się opłatę jak za 1 sztukę rzeczy (bagażu) przewożonych przez podróżnego. Dotyczy to także małych psów trzymany na rękach. Nie dotyczy to psów przewodników osób niewidomych, gdyż na ich przewóz przysługuje ulga 95 % od opłat normalnych.

§ 14

Oplaty za przewóz innych małych zwierząt i ptaków.

1. Za małe zwierzęta /oprócz psów/ i ptaki przewożone w autobusach na rękach podróżnego nie pobiera się żadnej opłaty.
2. Za zwierzęta i ptaki przewożone w klatkach i koszach pobiera się opłatę jak ustalona w § 13

ROZDZIAŁ VI

POSTANOWIENIA I OPŁATY DODATKOWE

§ 15

Kary pieniężne.

1. W razie stwierdzenia przez przewoźnika braku odpowiedniego dokumentu przewozowego osób (ważnego biletu) lub bagażu bądź dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego albo ulgowego, podróżny jest obowiązany do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej. (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005r. Dz. U. 14 poz. 117).
2. Wysokość opłaty dodatkowej ustala się w następujący sposób: -za przejazd bez ważnego biletu - jako 50-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego obowiązującego danego przewoźnika.-za naruszenie przepisów o zabieraniu ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, a w szczególności: -za zabieranie ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, za przewóz których taryfa przewiduje opłaty, - bez uiszczenia tych opłat, -za zabieranie ze sobą do środka transportowego rzeczy wyłączonych z przewozu albo rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych - bez zachowania tych warunków, jako - 20-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego obowiązującego danego przewoźnika.
3. W wypadku natychmiastowego uiszczenia opłaty dodatkowej lub najdalej w ciągu 7 dni od daty wystawienia zobowiązującego do uiszczenia tej opłaty, wysokość opłat dodatkowych ustalonych w sposób określony w § 15 obniża się o 30%.
4. Za spowodowanie przez podróżnego zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny - podróżny obowiązany jest uiścić opłatę dodatkową ustaloną jako 150-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego obowiązującego danego przewoźnika.
5. W przypadku nie posiadania podczas kontroli ważnego biletu miesięcznego, podróżny może w ciągu trzech dni od daty kontroli przedłożyć przewoźnikowi bilet miesięczny, wówczas uiści opłatę manipulacyjną w wysokości 10% opłaty określonej w § 15. Warunkiem zastosowania tego zapisu jest zakupienie biletu miesięcznego przed kontrolą stwierdzającą brak ważnego biletu.
6. Za uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu pobiera się opłaty ustalone na podstawie kosztów obowiązujących w chwili powstania szkody.

Opłatę manipulacyjną ustala się, uwzględniając ponoszone przez przewoźnika koszty czynności związanych ze zwrotem albo umorzeniem opłaty dodatkowej, w wysokości nie wyższej niż 10 % tej opłaty, ustalonej w sposób określony w § 15 pkt. 2

Opłaty dodatkowe stosowane w FENIKS V

- 1 Za przejazd bez ważnego biletu w komunikacji zwykłej
- 100,00 zł
- 2 Za przejazd bez ważnego biletu w komunikacji pośpiesznej
- 350,00 zł

- 3 Za nie posiadanie przy sobie odpowiedniego lub ważnego dokumentu, poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu w komunikacji zwykłej
  - 80,00 zł
- 4 Za nie posiadanie przy sobie odpowiedniego lub ważnego dokumentu, poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu w komunikacji pośpiesznej
  - 280,00 zł
- 5 Za nieuzasadnioną zmianę trasy kursu lub dowóz podróżnego na Policję lub oczekiwanie na przyjazd patrolu Policji celem ustalenia danych personalnych podróżnego w komunikacji zwykłej
  - 300,00 zł
- 6 Za nieuzasadnioną zmianę trasy kursu lub dowóz podróżnego na Policję lub oczekiwanie na przyjazd patrolu Policji celem ustalenia danych personalnych podróżnego w komunikacji pośpiesznej
  - 1050,00 zł
- 7 Za zabieranie ze sobą do autobusu rzeczy wyłączonych z przewozu albo rzeczy dopuszczonych do przewozu w warunkach szczególnych-bez zachowania tych warunków w komunikacji zwykłej
  - 40,00 zł
- 8 Opłata manipulacyjna – za czynności związane z umorzeniem lub zwrotem opłaty dodatkowej wymienionej w punktach 1-7
  - 10,%

ROZDZIAŁ VII

REGULAMIN PRZEWOZOWY FENIKS V

§16

1. Przewoźnik jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów i z załącznika do zezwoleń na realizację regularnych przewozów na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnym przewozie autobusowym osób wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd albo udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu ulgowego przed rozpoczęciem przewozu.
3. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.
4. Umowa przewozu, do której zawarcia dochodzi z naruszeniem przez podróżnego warunków, o których mowa w ust. 2 i 3 tj. przez samo zajęcie miejsca w autobusie, nabiera mocy wiążącej, jeżeli podróżny spełni warunek uiszczenia należności przewozowej, powiększonej o opłatę dodatkową za przejazd bez ważnego biletu.

§17

Przewoźnik może zawierać umowy grupowego przewozu osób przewidujące świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazjonalnym (przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe itp.) lub zorganizować przewozy regularne specjalne (pracownicze lub szkolne).

§18

1. Sposób ustalania i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, określa stosowana przez Przewoźnika taryfa i wydane na jej podstawie cenniki, oraz właściwe Ustawy Rozporządzenia wydawane przez uprawnione jednostki, a także zawarte z uprawnionymi organami umowy.
2. Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze Przewoźnika lub u obsługi autobusu oraz w innych miejscach obsługi podróżnych jeżeli istnieją możliwości informowania pasażera - dworce autobusowe, punkty przedsprzedaży biletów, itp.

§19

Przewoźnik jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:

- a. zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć, ani zapobiec ich skutkom,
- b. klient nie zastosował się do przepisów przewozowych,
- c. ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych,
- d. w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub odrębnych przepisach

§20

1. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu autobusu z miejsca odprawy podróżnych, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego przejazdu lub odwołania kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy odpowiada tylko wówczas, gdy wynika ona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Przewoźnika lub jego pracownika.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego przekazane na czas przewozu do schowka bagażowego autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia wówczas, gdy wynika ona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Przewoźnika lub jego pracownika.
4. Powstałe szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
5. W grupowych przewozach osób wykonywanych Przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ust. 2 i 3, a wobec organizatora – ust. 1.
6. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy Przewoźnika ustala się na zasadach określonych odnośnymi przepisami Ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§21

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu, albo innych urządzeń Przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§22

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwania), określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo Przewozowe.
2. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do Ustawy Prawo Przewozowe.

§23

1. Przewoźnik w regularnym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi zarówno w dworcowych punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Przewoźnik ogłasza:
  - a. we wszystkich punktach odprawy - rozkład jazdy, określający przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej,

- b. w obiektach dworcowych będących w jego zarządzie - informacje o cenach i warunkach sprzedaży, biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi klientów oraz ważniejsze przepisy przewozowe i porządkowe.
3. Przewoźnik może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określone podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.
  4. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w przewozie regularnym osób - podaje się w rozkładzie jazdy oraz na przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§24

1. Podróżny obowiązany jest posiadać przy sobie w czasie korzystania z przejazdu ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego posiadacza.
2. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych - także tożsamość jego posiadacza.
3. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
4. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba że z biletu wynika inaczej.
5. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem, niż określony w bilecie, Przewoźnik obowiązany jest dopuścić w miarę wolnych miejsc w autobusie.
6. Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nie posiadającymi żadnego dokumentu uprawniającego do przejazdu.
7. W razie utraty biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to głównie imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.
8. Bilet wydany przez innego przewoźnika jest ważny jedynie, jeżeli sprzedany został na kursy Przewoźnika.
9. Pasażer posiadający bilet zakupiony w kasie biletowej na kurs dalekobieżny winien przybyć na stanowisko odjazdowe 10 minut przed planowym odjazdem autobusu.

§25

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie Przewoźnika, jego agenta lub u kierowcy autobusu.
2. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby (Posłowie i Senatorowie), uprawnione na mocy odrębnych przepisów, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Przewoźnik wyznacza w razie potrzeby i w miarę możliwości oddzielne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.
4. Podróżny, który nie nabył biletu w kasie, oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy, może nabyć bilet w autobusie pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosić obsłudze – przed wejściem lub bezpośrednio po wejściu do autobusu.
5. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§26

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd lub dokument uprawniający do przejazdu ma prawo:

-przejazdu w relacji, na jaką opiewa bilet i w określonym autobusie, przewiezienia ze sobą bezpłatnie:

- a) jednego dziecka w wieku podanym w taryfie jeśli nie żąda dla niego osobnego miejsca (w komunikacji zwykłej i przyspieszonej),
- b) rzeczy zaliczone do bagażu ręcznego,
- c) bagażu w komunikacji powyżej 50 km
- d) małych zwierząt (oprócz psa) i ptaków,
- e) składanego wózka inwalidzkiego, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy.

- przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:

- a) rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa posiadającego kaganiec i książeczkę szczepień, która na czas przewozu należy zdeponować u kierowcy,
- b) rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu w komunikacji poniżej 50 km.

2. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§27

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach w regularnym przewozie osób wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych, we wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie się autobusu na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, kiedy pasażer sygnalizuje chęć wysiadania lub oczekuje na tym przystanku.
4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych umieszczonych w rozkładzie jazdy.
6. Prośbę zatrzymania autobusu między przystankami uwzględnia się jedynie w przypadku, gdy podróżny zamierzający wsiąść do autobusu lub wysiąść z niego zalicza się do osób wymagających specjalnej opieki, oraz zezwala na to organizacja ruchu na drodze i zasady jego bezpieczeństwa.
7. Autobus, w którym nie ma urządzeń sanitarnych kierowca winien zatrzymać na żądanie podróżnego w najbliższym odpowiednim miejscu.
8. Osoba, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek dowieść bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§28

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie Przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu przysługujące równorzędnie (według kolejności wsiadania) posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych oraz osobom z biletami jednorazowymi.
3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać. Podróżnemu nie wolno zajmować w autobusie miejsca już zajętego w widoczny sposób przez innego podróżnego.
4. Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie nie obowiązują o miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, winien je zwolnić osobie uprawnionej.

6. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
7. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
8. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę. Nie przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach objętych zakazem podlega karze grzywny (Ustawa nr 55 z 9.11.1995 D.U. nr 10).

§29

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych usunąć z autobusu osoby:
  - a. -odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem,
  - b. -nie przestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów i niepodporządkowujące się wskazówkom personelu przewoźnika,
  - c. -nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne,
  - d. -znajdujące się w stanie, który, z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia,
  - e. -mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu.
2. Osobom wymienionym w ust.1, poz. 2-5, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego, po potrąceniu części należności tytułem odstępnego -10%.
3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym lub zatrzymując się na przystankach informować o tym oczekujących podróżnych.

§30

1. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy Przewoźnik obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Nie wymagają poświadczenie bilety całkowicie niewykorzystane zwrócone w kasie Przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
3. Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego.
4. Tryb dokonywania zwrotów określa §8
5. Bilet poświadczony jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności; nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie, a podróżny powinien wykupić nowy bilet.
6. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji pisemnej; obsługa autobusu nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
7. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane, chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania z powodu choroby, albo innych ważnych przyczyn całkowicie od niego niezależnych.
8. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Przewoźnika (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) - i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
9. Przepis ust. 8 nie ma zastosowania do przejazdów odbywanych na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.
10. Nie pobiera się odstępnego przy wymianie biletu przed odjazdem autobusu, z którego pasażer rezygnuje, a zakupuje na inny w tej samej relacji.

§31

1. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, a także podróżny nie mogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, w wysokości określonej w Taryfie
2. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie, albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
3. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
4. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
5. Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach odrębnych określonych w odrębnych przepisach.
6. Ujawnione u podróżnych bilety sfalszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom policji. Osobę posługującą się takim biletem lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

§32

Rzeczy przewożone przez podróżnego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu, albo umieścić w oddzielnym schowku bagażowym.

§33

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:
  - nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo,
  - są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach,
  - nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.
3. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nierozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 oraz rzeczy oddane do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa stosowana przez Przewoźnika i określone w taryfie przewozowej. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy i zaopatruje się w nalepkę (wywieszkę) identyfikacyjną.
4. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
5. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
6. W autobusie nie wolno przewozić:
  - przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży,
  - rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych,
  - nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia za względu na pełnione funkcje),
  - żywych zwierząt z wyjątkiem przewidzianych w odpowiednich przepisach
7. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno Przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń - odmówić zabrania go do przewozu.

8. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu, Przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.
9. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przyjęte i przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki (wywieszki) identyfikacyjnej. Osobie, która nie może go okazać, Przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią tytułu własności i po spisaniu danych personalnych tej osoby z ważnego dokumentu tożsamości.
10. Sposób postępowania z rzeczami nieodebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu, określają przepisy o rzeczach znalezionych.

§34

1. Realizacja grupowego przewozu osób podlega na wykonaniu usługi zamówionej przez organizatora przewozu autobusem, będącym w dyspozycji Przewoźnika.
2. Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.
3. Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.
4. Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:
  - rodzaju i wymaganej pojemności autobusu,
  - czasu i miejsca podstawienia pojazdu,
  - przewidywanego czasu trwania usługi,
  - przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu oraz czasu przewozu i postojów,
  - wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej uregulowania przez organizatora przewozu,
  - innych kwestii, które strony uznają za istotne.
5. Osoby uprawnione do korzystania z przewozu określa organizator.
6. Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.

§35

1. W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu później niż w dniu poprzedzającym wykonanie usługi, Przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 10 % należności określonej w umowie.
Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje najemcy, w razie odstąpienia od umowy po takim terminie przez Przewoźnika.
2. Jeżeli Przewoźnik nie może podstawić autobusu spełniającego określone w umowie wymagania, winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.
3. W przypadku podstawienia autobusu zastępczego, Przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej, niż za podstawienie pojazdu zamówionego, chyba, że strony umówią się inaczej.

§36

1. Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora, związanych z realizacją usługi.
2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zlecenia organizatora, za które przysługuje Przewoźnikowi dodatkowa zapłata.

§37

Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych. Najemca i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu przewoźnika, chyba, że strony umówią się inaczej.

§38

Zmiany do Regulaminu mogą być wprowadzone w każdym czasie.